

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610084 Abborrtjärnsberg

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettkantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)

nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610084 Abborrtjärnsberg

Kommun: Torsby

Områdets totala areal: 14,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-12-21

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1997-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper som ska bevaras i området:

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

6520 - Höglänta slätterängar

7140 - Öppna mossar och kärr

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I Natura 2000-området Abborrtjärnsberg är det prioriterade bevarandevärdet områdets ”Höglänta slätterängar” med dess hävdgynnade flora.

Motivering:

Abborrtjärnsberg är en välbevarad finnbosättning med ett ålderdomligt odlingslandskap i nordvästra Värmland. Skogsfinnarnas speciella odling i avlägsna skogstrakter med svedjebränning, skogsbete och myrslätter skapade öppna marker i tidigare skogsbeklädda utmarker. De öppna områdena med hagar och ängar var ett viktigt inslag i ett landskap dominerat av barrskog. Höglänta slätterängar är också en naturtyp med mycket ogynnsam bevarandestatus i Sverige och förekomsten i området är betydelsefull trots sin begränsade areal.

Prioriterade åtgärder:

Prioriterade bevarandeåtgärder är årlig slåtter och röjning av igenväxningsvegetation.

Beskrivning av området

Abborrtjärnsberg är en gammal finnbosättning belägen på västsidan av Abborrtjärnsberget. Troligtvis började området brukas någon gång före 1800-talets mitt och gården var bebodd fram till 1937. Ursprungligen fanns två torp på inägomarken, södra respektive norra Abborrtjärnsberg. Av södra Abborrtjärnsberg finns idag endast ett antal byggnadslämningar i form av timmerrester kvar. Det norra torpet har däremot bevarats genom insatser av framförallt Solör-Värmlands Finnkulturörening som också äger torpet. Det består av ett gammalt boningshus, en s.k. rökstuga, typisk för finngårdar och torp i regionen. Rökstugan och ytterligare några byggnader har renoverats under senare år. Båda torpen har skydd som övrig kulturhistorisk lämning.

Torpens omgivningar präglas dels av en långsträckt förkastningsbrant i öster- sydost dels av ett flackare myrlandskap i väster. Kulturskogar med en ungefärlig ålder på 40-50 år dominerar landskapet i norr - nordväst medan markerna söder om torpen kalavverkats för omkring 20 år sedan.

Gårdens inägor omfattar ca 7 hektar men sannolikt utnyttjades dessutom betydande arealer för myrslåtter. Inägomarken består av hackslåttermarker samt före detta åkerytor. De gamla åkermarksytorna är rensade på stenar men på övriga ytor ligger spridda stenblock. Under en period höll inägorna på att växa igen men markerna har öppnats upp i omgångar. Slåttern runt det norra torpet återupptogs redan på 1970 talet av Solör-Värmlands Finnkulturörening men målet har varit att återställa och återuppta slåttern på hela inägomarken. Ängsmarken i den västra respektive södra delen av den gamla inägomarken har restaurerats under olika perioder. Senast under åren 2010-2014 inom LIFE-projektet Foder & Fägring då röjning och avverkning av vedartad igenväxningsvegetation genomfördes. En historisk analys av markanvändningen på området visade att det troligtvis funnits ett system av diken som avledde vattnet från inägomarken. Som en del av restaureringen kommer också de diken som fanns under den aktiva brukningen att återställas.

I dag hävdas hela inägomarken genom årlig slåtter. Delar av området har en värdefull hävdgynnad flora medan andra delar fortfarande har karaktär av restaureringsmark. Flest arter finns i områdets norra del men på sikt är målet att få den hävdgynnade floran att spridas över hela området. I ängsfloran återfinns bl.a. fältgentiana, ormrot, pillerstarr och fjälltimotej. Fläckvis i området finns också rikligt med Jungfru Marie nycklar.

Förutom att Abborrtjärnsberg är av botaniskt intresse har en del dagflygande ängsfjärilar påträffats i området. Brun blåvinge, ängsblåvinge, vitfläckig guldvinge, ängspärlemorfjäril, skogspärlemorfjäril, prydlig pärlemorfjäril och brunfläckig pärlemorfjäril är exempel på typiska arter i området.

Vad kan påverka negativt

Se beskrivning av negativ påverkan för respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekade naturtyper uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Enligt första stycket i 7 kap 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap 4 § miljöbalken).
- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.
- Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (omfattar centrala delen av Natura 2000-området).
- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Beslutade föreskrifter och skötselplan för naturreservatet Abborrtjärnsberg, 1996-04-01. Hela Natura 2000-området omfattas av skydd som naturreservat.
- För markavvattning råder tillståndsplikt enligt 11 kap. miljöbalken.
- Tillstånd till torvtäkt krävs enligt 9 kap. miljöbalken.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

För att naturtypen höglänta slätterängar ska uppnå gynnsamt bevarandetillstånd behöver typiska arter av kärlväxter förekomma över hela naturtypen. Nuvarande skötsel med årlig hävd och röjning av igenväxningsvegetation ska fortsätta i samma omfattning. Eventuellt kan frön från de hävdgynnade arterna i norr spridas på övriga ytor och därmed påskynda utbredningen över området. Restaureringen av områdets diken ska slutföras. De befintliga diken, som behövs för avvattningen av ängsmarken, behöver underhållas. Bevarandeåtgärder för att följa och gynna populationen av tidig fältgentiana är angelägna. Det kan inte uteslutas att antalet påverkats av röjningen och påföljande ljusinsläpp. För att minska mängden piprör krävs regelbunden och noggrann slätter med efterföljande bortförsel av materialet.

Förvaltning av området:

År 1979 överlämnades gården (norra torpet) Abborrtjärnsberg och dess skötsel till Solör-Värmlands Finnkulturörening. Föreningen har sedan dess försökt återskapa gårdens forna utseende och målet har varit att vidmakthålla finntorpet i genuin stil och att bevara områdets naturvärden i form av hävdade ängar.

1996 bildades naturreservatet och hela Natura 2000 - området omfattas av skydd som naturreservat. Reservatets skötsel syftar till att återställa och sköta odlingslandskapet som det såg ut vid slutet av 1800-talet. Målet är en öppen ängsmark med ett glest trädskikt främst knutet till odlingsrösen, stenig och bergbunden mark. Genom reservatsföreskrifter och skötselplan elimineras den traditionella hotbilden mot naturtypen höglänta slätterängar som utgörs av minskning eller upphörd hävd, igenväxning av buskar och träd samt spridning av gödsel.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

6520 - Höglänta slätterängar

Areal: 6,51 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 6,58 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen utgörs av artrika, torra - fuktiga, hävdpräglade ängar i fjällnära och andra höglänta områden (ovanför högsta kustlinjen i Svealand och Norrland). Ibland finns ett inslag av fjällväxter i vegetationen. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slätterängsskötsel och har ofta även använts som betesmark under senare tid, men ängarna kan vara i ett igenväxningsskede. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska förekomma. Höglänta slätterängar är numera mycket ovanliga och förekommer bara på små arealer i boreal och alpin region eftersom en stor del jordbruket i dessa trakter har rationaliserats eller lagts ner. Slättermarker har mycket stor betydelse för många organismer som är knutna till odlingslandskapet, inte minst hävdgynnade kärlväxter och många insekter, i synnerhet vildbin och fjärilar.

Inom Natura 2000-området Abborrtjärnsbergs utgör naturtypen ca 44% av områdets totala areal. Ängarnas artsammansättning och utseende varierar inom området. Till stor del beror detta på att hävden varierat över tiden men också på att markens fuktighet varierar från torr till frisk. Området närmast norra torpet har förutom ett avbrott på ca 35 - 40 år troligtvis hävdats sedan 1800-talets mitt och flest hävdgynnade arter finns inom detta område. Övriga delar av den gamla inägomarken har restaurerats på senare år och idag hävdas hela inägomarken genom slätter. Under en period på några år under början av 2000-talet betades också delar av området av får. Vid avverkningen lämnades enstaka lövträd har vilket ger området ett hagmarksliknande utseende.

Vid gräsmarksuppföljningen 2006 inventerades en yta på ca 1,4 hektar runt det norra torpet och typiska kärlväxter påträffades. En stor population av tidig fältgentiana fanns i hackslåtten i norra delen och andra allmänt förekommande typiska arter var ormrot, ängsskallra, jungfru Marie nycklar och stagg. Av ovanligare typiska arter noterades också låsbräken och fjälltimotej. Antalet plantor av tidig fältgentiana uppgick till 475 stycken. Området var välhävdad.

Under gräsmarksuppföljningen 2012 inventerades samma uppföljningsyta på 1,4 ha. Förekomsten av typiska arter visade på ett gynnsamt bevarandetillstånd. Flest arter fanns även då i hackslåtten i norra delen, i branten och väster om denna. Flest allmänt förekommande typiska arter som vårbrodd, stagg, jungfru Marie nycklar, ormrot, blodrot och ängsskallra. Intressanta artfynd var fjälltimotej och tidig fältgentiana. Antalet tidig fältgentiana uppgick till 200 plantor. Enstaka observationer av ohävdarterna grenrör och hundloka. I den norra delen fanns också rikliga bestånd av piprör, något som sannolikt ökat efter restaureringen av omgivande marker. I den södra delen, vid boningshuset var marken mycket påverkad av tramp då vandringsleden passerar genom området.

Förutsättningar för gynnsamt bevarandetillstånd är årlig skötsel av slätterängarna genom slätter, höbärgning, röjning av igenväxningsvegetation, fagning samt eventuellt efterbete. Andra förutsättningar är öppen miljö krävs som i normalfallet inte har mer än 30% täckningsgrad av träd och buskar. Ett visst inslag av buskar och träd är dock oftast gynnsamt eftersom det erbjuder skydd och ett bättre mikroklimat. Många insektsarter och fåglar är också beroende av andra miljöer utanför naturtypen för häckning, skydd och födosök. Det kan till

exempel röra sig om andra gräsmarkstyper, buskmarker eller trädrika marker. I naturtypen får heller ingen gödsling (förutom gödsel från djur på bete), stödutfodring, kalkning, dikning eller insådd av främmande arter förekomma.

Den karakteristiska vegetationen och angivna strukturer är en förutsättning för att naturtypens typiska arter ska bibehållas. Typiska arter är indikatorarter som reagerar relativt snabbt på naturtypiska hotfaktorer. Arterna används i uppföljningssammanhang som en indikator på att naturtypen mår bra.

Bevarandemål

Arealen av höglänta slåtterängar (6520) ska vara minst 6,58 hektar. Årlig slåtter vid rätt tidpunkt ska påverka gräsmarken. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området. Naturtypen ska ha en naturlig näringsstatus. Träd- och buskskikt ska tillsammans förekomma i måttlig mängd (max 30 % krontäckning) och bestå av lövträd. Igenväxningsvegetation ska inte förekomma eller endast förekomma i begränsad utsträckning. Arter främmande för naturtypen ska inte förekomma. Förekomsten av typiska kärlväxter ska vara allmän-riklig.

Negativ påverkan

Naturtypen hotas generellt av:

- Minskad eller utebliven slåtter och röjning av igenväxningsvegetation kan på sikt leda till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Utebliven höbärgning leder till förnaansamling med utarmning av den hävdgynnade floran och faunan som följd.
- Slåtter vid fel tidpunkt. Om den t ex sker för tidigt på säsongen när växterna ännu inte hunnit sätta frön leder det på sikt till en utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. Sker slåttern för sent kan kvarliggande organiskt material ge gödslingseffekt.
- Alltför kraftig röjning av buskar och träd så att organismer som är beroende av dessa strukturer missgynnas.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden som t ex skogsplantering, dikning och täktverksamhet.
- Skötsel som avlägsnar småbiotoper, kantzoner och mosaikmiljöer och skapar skarpa gränser mellan olika markslag påverkar naturtypen negativt.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan.
- Spridning av gödsel påverkar floran negativt.
- Indirekta faktorer som gödslings- och försurande effekter från luftburna föreningar kan på sikt komma att påverka ängarnas flora negativt.

Bevarandetillstånd

På biogeografisk nivå har arealen höglänta slåtterängar kraftigt minskat under 1900-talet och naturtypen har en ogynnsam bevarandestatus. Anledningen är upphörd eller bristande hävd, igenväxning, gödsling, för liten och fragmenterad areal. Mycket få jordbruk finns kvar i de områden där höglänta slåtterängar förekommer och nedläggningen av jordbruk kommer troligtvis att fortsätta. På grund av habitatförlust samt i många fall bristande skötsel av den kvarvarande ängsarealen är många arter som är knutna till ängar starkt hotade och trängda. Prognosen framöver är ytterligare försämring.

Uppföljning av gjorda skötselåtgärder under 2016 visade att området var välhävdad. Hävdgynnade arter fanns huvudsakligen i den norra delen och endast fläckvis över resten av området. Förekomsten av tidig fältgentiana hade minskat till ca 50 plantor. Vid basinventeringen och efterföljande gjorda inventeringar har området runt norra torpet bedömts ha fullgod natura- naturtyp medan övriga delar av slåtterängarna inte bedömdes ha fullgod status.

Sammantaget bedöms bevarandetillståndet för naturtypen höglänta slätterängar idag (2017) som icke gynnsamt.

7140 - Öppna mossar och kärr

Areal: 0,65 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen är mycket varierad och omfattar fattiga till intermediära, öppna eller mycket glest trädbevuxna myrar (< 30% trädtäckning). Hit hör plana eller svagt välvda mossar och tillhörande laggkärr, nordlig mosse, plana och sluttande kärr samt torvbildande mader (sumpkärr). Gungflyn, mjukmattegolvs med vanligen mossrik vegetation som flyter på vatten eller lös gyttja ingår även. Morfologiska strukturer i torven är sällsynt och utgörs i så fall av mindre tuvbildningar. Två undergrupper kan urskiljas. Svagt välvda mossar och kärr och gungflyn. Mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning kan ibland förekomma och slätter kan ha bedrivits. Naturtypen är en av de vanligaste våtmarkstyperna i Sverige.

I Natura 2000-området Abborrtjärnsberg finns naturtypen på två mindre områden i sydväst respektive nordöst. Naturtypen utgör cirka 4% av områdets totala areal. I den sydvästra delen fanns tidigare rester av en höhässja som visade på spår efter myrslätter.

Naturtypen är känslig för ökad näringstillförsel, störning av myrens torvbildning samt förändrad hydrologi och hydrokemi.

Bevarandemål

Betydelsen av naturtypens förekomst i området har bedömts som obetydlig på biogeografisk nivå (s k D-förekomst). Detta innebär att några bevarandemål inte satts för naturtypen.

Bevarandetillstånd

Eftersom naturtypens förekomst i området bedömts som obetydlig på biogeografisk nivå (s k D-förekomst) innebär det att någon bedömning av bevarandetillståndet för naturtypen inte gjorts.

Dokumentation

- Artdatabanken SLU. 2014. Arter & naturtyper i habitatdirektivet – bevarandestatus i Sverige 2013. - Länsstyrelsen Värmland 2012. Uppföljning av hävdade gräsmarker i skyddade områden i Värmlands län - inventering av kärlväxter. Länsstyrelsens rapport 2014:16.
- Länsstyrelsen i Värmland, Naturvårdsavdelningen. Beslut och skötselplan för naturreservatet Abborrtjärnsberg. Beslut 1996-04-01.
- Länsstyrelsen Värmland. Basinventering 2005-2009 inklusive kompletterande inventeringar, bedömningar och kvalitetssäkring av Natura 2000-områden. Opublicerat.
- Länsstyrelsen Värmland. 2006. Dagflygande ängsfjärilar i Värmlands län. Opublicerad.
- Länsstyrelsen Värmland. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-området Abborrtjärnsberg. Fastställd 2006-03-15.
- Länsstyrelsen Värmland. 2006. Uppföljning av gräsmarker i Natura 2000-områden. Opublicerad.
- Länsstyrelsen Värmland. 2010. Historisk markanalys i samband med LIFE-projektet ”Foder & Fägring”. Resultat av fältinventering hösten 2010 på Abborrtjärnsberg, Ritamäki och Arskagen i Värmlands län.
- Länsstyrelsen Värmland. 2012. Inventering av fältgentiana i skyddade områden i Värmlands län 2012.
- Länsstyrelsen Värmland. 2012. Inventering av fjärilar och vildbin i skyddade områden i Värmlands län 2012. Opublicerad.
- Länsstyrelsen Värmland. 2014. Undersökning av fjärilsfaunan på restaureringsmarker i naturreservaten Abborrtjärnsberg och Ritamäki i samband med LIFE-projektet ”Foder och Fägring 2010 -2014.
- Länsstyrelsen Värmland. 2016. Uppföljning av gjorda skötselåtgärder.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11. Naturtyper: 6520 Höglänta slätterängar och 7140 Öppna mossar och kärr. (<http://www.naturvardsverket.se>).

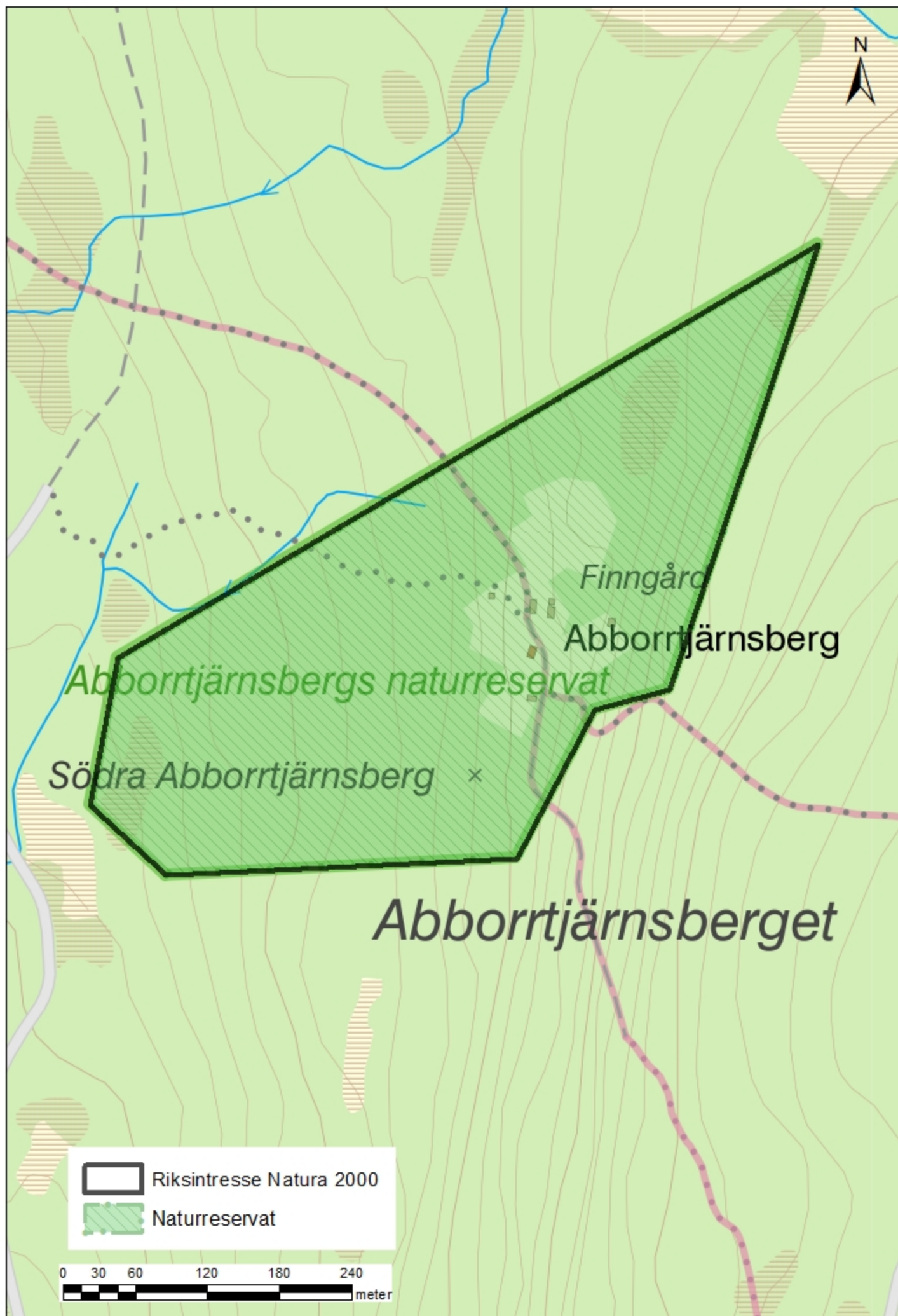
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

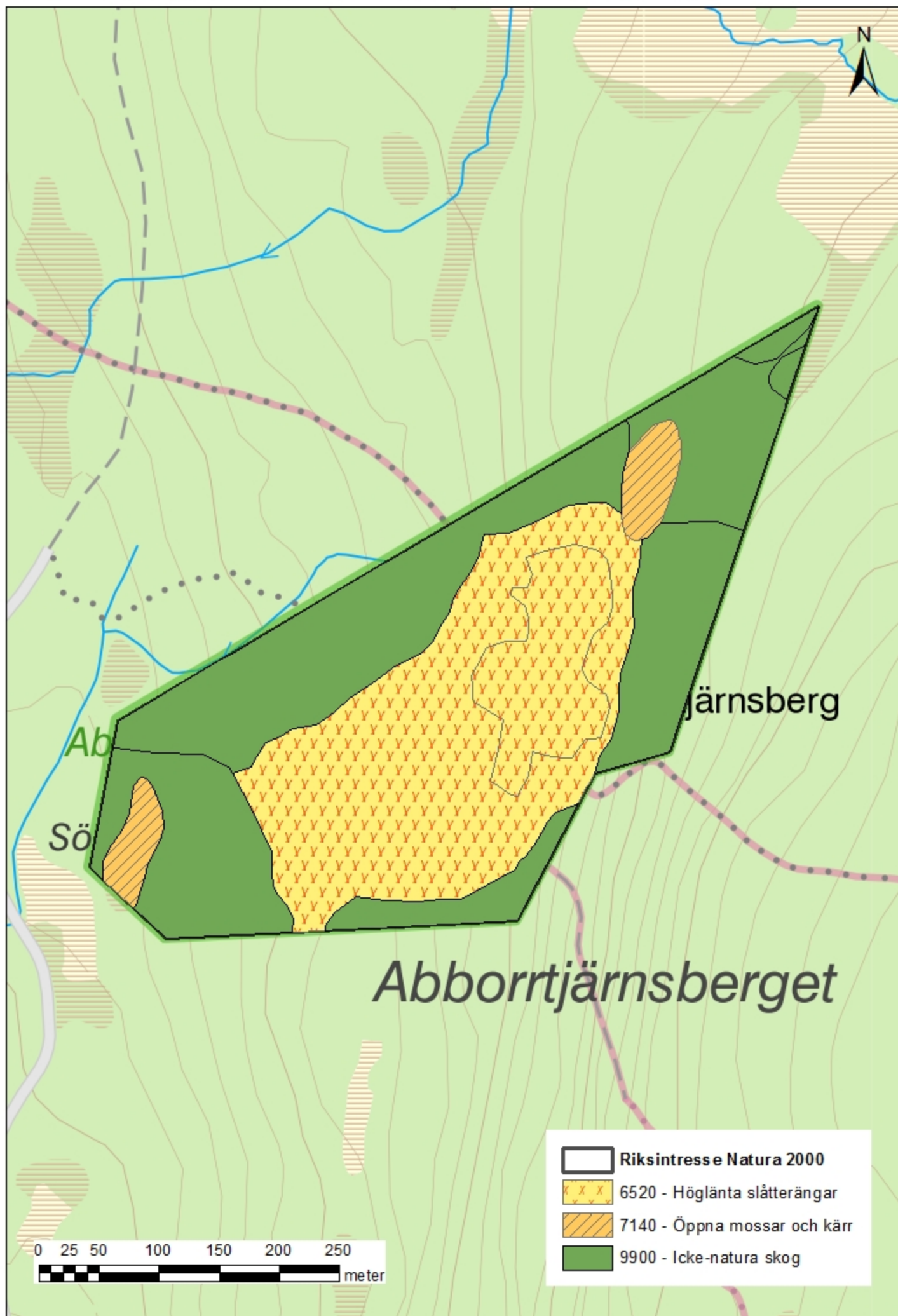
Bilaga 1. Översiktskarta med markering för Natura 2000-området Abborrtjärnsberg

Bilaga 2. Karta med Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Abborrtjärnsberg

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland